

[Erik Eriksen.]

det bliver til noget meningsløst vrøvl. Med et enkelt eksempel: man kan ikke både bevare skattefradragets retten og afskaffe den.

Vi har vel også et helt forskelligt syn på den private opsparing og dens betydning for fremtiden; det er jo noget meget centralt, vi her står overfor. Det samme gælder vel de arbejdsretlige regler, herunder voldgiften og dens nødvendige placering i fremtidens lovgivning. Der vil også være et fundamentalt forskelligt syn på den private økonomis vilkår i forhold til det offentlige investeringer og anlægspolitik. Vort syn vil jo være dette, at staten er uegnet til at skabe noget; det er privat investering, produktion og beskæftigelse, der er forudsætningen for den velstand, der alene kan give muligheder for sociale og kulturelle reformer. Vi tror, at vejen går over en beskatning, der mindst muligt hæmmer erhvervslivet, fordi dettes fremgang betyder alles fremgang.

Vi tror heller ikke, at det i det lange løb går med statens altdominerende indflydelse. Der er vel også en meget stor forskel i vort syn på organisationer og enkeltmennesker. Vi står her — og det tror jeg vil vise sig stærkere i den kommende tid — overfor to synspunkter, der ikke har mange berøringsflader.

Når talen så iøvrigt er om indfyldelse, må det vel også siges, at ingen af de to store grupper i efterkrigstiden har fået arbejdsro til at gennemføre nødvendige, men ofte upopulære reformer, for slet ikke at tale om deres program i almindelighed. Ingen regering, i hvert fald ikke dem, jeg har kendt, har kunnet vide sig sikker imod, at faldlemmen pludselig blev fjernet under den. Det har givet, må jeg sige, den gennemførte politik et gråt og trist præg, der har gjort det vanskeligt for en del vælgere at se forskel på — jeg havde nær sagt — skidt og kanel. Men der er forskel. Det ved det store flertal også meget vel. Det har også sin store betydning at have regeringen og dermed administrationen. Vi har set liberale regeringer sanere vor økonomi i to perioder og en socialdemokratisk regering sætte fremskridtene over styr i to andre perioder. Vist er der forskel. Jeg forstod, det var det, den højtærede trafikminister smilte ad. Vist er der forskel,

deri er jeg altså enig. (*Afbrydelse*: Indenrigsministeren!). Indenrigsministeren; ja, det skifter så hurtigt indenfor den regering, at man ikke kan holde rede på det; men altså, den højtærede indenrigsminister smilte.

Må jeg så tilsidst blot sige, at kompromispolitikken er jo blevet drevet videre, end folkestyret måske i det lange løb kan være tjent med, og det er skade. Også den side af sagen hører med i billedet.

Det har med disse ord kun været min tanke at knytte en randbemærkning til talen om folkestyrets trivsel. Det er egentlig mit indtryk, at en hel del er enig med mig i disse betragtninger; jeg tror, de udtrykker en opfattelse, som man kan møde i alle partier og også udenfor partierne. Men det er klart — det vil jeg dog gerne understrege — at disse bemærkninger heller ikke af mig føles som udtryk for noget alment. På den anden side nærmer vi os jo den dag, da regeringens timeglas rinder ud, da fastere regeringsdannelse eller samarbejdsformer kommer i forgrunden, da ikke blot vælgerne, men folketingsgrupperne skal vælge imellem en liberal og en socialdemokratisk fremtidslinie. Den dag, det sker, bliver jo ganske interessant for adskillige af os i denne sal.

Aksel Møller: Jeg anmoder den højtærede formand om tilladelse til i denne tale at anvende to citater. Jeg oplyser det høje tings medlemmer om, at det ene citat er hentet, ikke fra Shakespeare, men fra Kumbel. Det andet citat har jeg ikke haft nødig at søge i nationalbankdirektør Svend Nielsens advarende taler; det har været nok for mig at læse „Arbejds mændenes Fagblad“, sidste nummer.

Dernæst vil jeg gerne have lov til at gardere mig imod eventuel misforståelse. Hvis der i denne tale en eller flere gange skulle forekomme ordet mistillid, er det ikke vendt imod den højtærede udenrigsminister. De synspunkter, som udenrigsministeren har anlagt på Danmarks udenrigspolitik, falder nemlig i det store og hele sammen med en konservativ opfattelse.

Selvom det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft senere under denne debat på mit partis vegne vil beskæftige sig med udenrigspolitiske, nordiske og sydslesvigske